

معاون وزیر کشور از شناسایی گلوگاه‌های فساد در شهرداری‌ها خبر داد؛

جایی که «فساد مالی» قاعده است، نه استثنا!

سعیده علیپور

کارشناسان و صاحبان حوزة‌های شهری با تاکید به برخورد قضایی با متخلفان شهری، بزرگ‌ترین چالش ایجاد فساد در شهرداری‌ها را ضعف و ناکارآمدی قانونی آنها برای نظارت بر کار شهرداری‌ها می‌دانند. موضوعی که سبب می‌شود به مرور زمان آنها نیز به جای کنترل فساد در این مجموعه‌ها، خود بازوی دیگری برای گسترش فساد در مدیریت شهری شوند. از سوی دیگر گروهی از منتقدان نیز با اشاره به نافرجام ماندن یکی از پرونده‌های بزرگ فساد مالی در شهرداری تهران که سال‌هاست بانام املاک نجومی از آن یاد می‌شود، بر خوردهای صورت گرفته رانیز عاری از نگاه سیاسی نمی‌دانند و همین موضوع را در بی‌نتیجه ماندن این دست‌برخوردها موثر می‌شمارند.

عدم تحقق فلسفه وجودی شوراهای شهر در ایران

بیشتر از دودهم از عمر شوراهای شهر در ایران می‌گذرد، ولی با نگاهی به کارکرد آنها نمی‌توان تحقق فلسفه وجودی این نهاد مردمی را مشاهده کرد. در حالی که شوراهای اغلب کشورهای توسعه یافته زمینه رشد و توسعه شهری را فراهم و نظارت بر شهرداری‌ها را سخت‌تر و پهنه‌تر می‌کنند، به اعتقاد کارشناسان این نهاد در ایران به دلیل نبود تجربه مشابه و ناقص بودن سازوکارهای انتخاباتی و نظارتی، با چالش جدی مواجه شده است.

درست یک سال پیش بود که خبر بازداشت معاون و چند تن از کارکنان اداری و مالی شهرداری پردیس با اتهامات مالی رسانه‌ای شد. خبری که گرچه آن زمان، ویژه به نظر نمی‌رسید، اما دامه‌روند بر خورد با مفسدان مالی و رانت‌خواران در شهرداری‌ها، از عزمی جدی برای مقابله با مفاسد شهری خبر می‌داد.

در پی همین اتفاق، امسال بارها اخباری از دستگیری مدیران شهری به اتهامات مالی، رشوه و رانت‌خواری در بعضی از شهرهای کشور منتشر شد و گاهی کار چنان بالا گرفت که در مواردی منجر به انحلال شورای شهر و بلاتکلیفی شهرداری‌ها نیز شد. به طوری که دستگیری دو شهردار مناطق ۲ و هشتم تهران و انحلال شورای شهر ساری به دلیل بازداشت ۹ عضو راه یافته به شورا، تنها نمونه‌های از مفاسد گسترده‌ای است که گمان می‌رود در این مجموعه‌ها وجود داشته باشد. موضوعی که سبب می‌شود تا این پرسش برای شهروندان مطرح شود که حجم تخلفات و فساد مالی در شهرداری‌ها تا کجا ادامه دارد و چرا با وجود برخورد‌های گسترده نمی‌توان آن را مهار کرد؟ این در حالی است که برخی

همچنین در شهر یور ماه رئیس دادگستری مازندران از بازداشت ۲ تن از مدیران سابق شهرداری ساری خبر داد. در همین زمینه چهار تن از اعضای شورای اسلامی شهر ساری مرکز مازندران نیز به اتهام مالی دستگیر شدند به طوری که برگزاری جلسات این شورا از حدنصاب خارج شد. علاوه بر این در شهر یور، شهردار یکی از شهرهای شهرستان رودسر به جرم تخلفات مالی توسط نیروهای وزارت اطلاعات دستگیر شد.

در ادامه این دستگیری‌ها، سونامی بازداشت شهرداران دوباره به استان تهران رسید و خبر دستگیری شهرداران لواسان، شهریار و رودهن منتشر شد و چندی پیش نیز خبر بازداشت شهرداران دو منطقه از تهران رسانه‌ای شد. همه اینها تنها چند نمونه از پرونده‌های فساد مالی در برخی شهرداری‌ها و شوراهای شهر است که منتشر شده و قطعاً موارد تخلف این چنینی، بسیار بیشتر از مواردی است که رسانه‌های شده‌اند. این در حالی است که به عقیده بسیاری از صاحبان‌نظران دامنه این تخلفات چنان گسترده است که فقط به شهرهای بزرگ ختم نشده و حتی در شهرهای کوچک هم می‌توان ردپای این فسادها را پیدا کرد.

قوانین قدیمی است

در همین باره معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور از شناسایی گلوگاه‌های فساد در شهرداری‌ها خبر داد و گفت قوانین دهیاری‌ها و شهرداری‌ها که پوسیده هستند و بسیاری از این قوانین مربوط به حدود ۱۱۰ سال پیش است. مهدی جمالی نژاد به این‌ها گفت: «به طور مثال در بحث مشارکت‌ها ما هیچ قانونی نداریم. همچنین در باره حضور بخش خصوصی هیچ قانون مشخصی وجود ندارد. این در حالی است که خلا قانونی یا قوانین کهنه، کار را برای ما سخت می‌کند به همین دلیل علی‌رغم اینکه تلاش ما بر این بوده که هیچ گونه فساد نداشته باشیم یا فساد را به حداقل برسانیم، اما باز شاهد آن هستیم». این موضوعی است که یک عضو شورای شهر هم به آن اشاره دارد و معتقد است با اصلاح قانون شوراهای امکان نظارت بر کار شهرداری‌ها بهتر انجام می‌شود. رضا نصیرخانی، وکیل و حقوقدان نیز معتقد است: «به نظر می‌رسد ساختار حقوقی که ناظر بر عملکرد شوراهای شهر و شهرداری‌ها باشد، نواقص جدی دارد. اگر چنین

در کنار مشکلاتی که قوانین فعلی در تکرار فسادهای مالی در شهرداری‌ها و شوراهای شهر دارد، برخی کارشناسان حوزه شهری معتقدند، نظارت‌های کافی بر این مجموعه‌ها وجود ندارد

شهرداری اهواز خبر داد. اختلاس، تضییع حقوق بیت‌المال تصرف غیرقانونی، جعل، رشوه و پولشویی، بخشی از اتهامات این افراد اعلام شده بود. از سوی دیگر، شهردار و سه عضو شورای شهر ویس در استان خوزستان هم به اتهام فساد مالی بازداشت شدند. در شهر یور امسال نیز چندین نفر از اعضای شورای شهر و شهرداری مه‌باد به دلیل فساد مالی بازداشت شدند. در مرداد ماه شهردار سسورک در مازندران با هفت اتهام از جمله سوءاستفاده از موقعیت شغلی و پرداخت رشوه؛ از ادامه کار معلق شد. در خبر دیگری که در مرداد ماه منتشر شد در سلمانشهر یا همان «متل قو» هم هشت نفر از عوامل فساد مالی در شهرداری و شورای شهر، دستگیر شدند. گفته می‌شود در پرونده فساد مالی در سلمانشهر، بیش از ۸۰ میلیارد تومان از حقوق بیت‌المال، تضییع شده است.

نمونه‌های متعدد از فساد مالی

فروردین ماه بود که خبر بازداشت شهردار پردیس و شماری از کارکنانش به اتهام تخلف مالی منتشر شد. البته پیش از آن نیز، در بهمن سال گذشته کار شهرداری‌ها می‌دانند. موضوعی که سبب می‌شود به مرور زمان آنها نیز به جای کنترل فساد در این مجموعه‌ها، خود بازوی دیگری برای گسترش فساد در مدیریت شهری شوند. از سوی دیگر گروهی از منتقدان نیز با اشاره به نافرجام ماندن یکی از پرونده‌های بزرگ فساد مالی در شهرداری تهران که سال‌هاست بانام املاک نجومی از آن یاد می‌شود، بر خوردهای صورت گرفته رانیز عاری از نگاه سیاسی نمی‌دانند و همین موضوع را در بی‌نتیجه ماندن این دست‌برخوردها موثر می‌شمارند.

در اردیبهشت ماه نیز دو تن از اعضای شورای اسلامی شهر، شهردار و یکی از کارکنان شهرداری اوئشان فشم و میگون توسط مأموران وزارت اطلاعات دستگیر شدند. در همین ماه شهردار منطقه یک تبریز با حکم قضایی توسط اطلاعات سپاه دستگیر شد که گفته می‌شود در ادامه پرونده دستگیری صادق نجفی شهردار سابق تبریز، به اتهام مسائل مالی و اقتصادی بوده است.

پیش از این نیز، برخی پیمانکاران، اعضای شورای شهر سابق، شهرداران سابق مناطق و تعدادی از افراد ذخیل در این پرونده دستگیر شده بودند.

در بوشهر نیز رئیس و چند تن از اعضای شورای شهر به همراه چند تن از مدیران شهرداری بوشهر در تابستان، بازداشت شدند.

در مرداد ۹۹ نیز شهردار یکی از مناطق بندرعباس به دلیل اتهام مالی بازداشت شدند. همچنین در فروردین ۹۹ دادستان اهواز از صدور کیفرخواست برای ۱۰۰ نفر از کارکنان

از گوشه و کنار

خیز دوباره کرونا در برخی استان‌ها

سختگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ضمن اشاره به کاهش آمار فوتی‌ها از خیز مجدد بیماری در برخی

از استان‌ها خبر داد. علیرضا ربیسی، گفت: در خوزستان شهرهای آبادان، اهواز، بندرماهشهر، دزفول، دشت آزادگان، کارون، هویزه، شادگان و شوشتر روند افزایشی بیماری را دارند. همچنین روند بیماری در استان مازندران که صعودی بود، در طول دو هفته گذشته کنترل شده است؛ اما در گلستان و گیلان همچنان نیاز به مراقبت شدید وجود دارد. به گفته او در مجموع ۹ شهر قرمز، ۳۹ شهر نارنجی، ۲۲۸ شهر زرد و ۱۷۲ شهر آبی داریم. همان طور که مشاهده می‌شود، از تعداد شهرهای آبی کم شده و به تعداد شهرهای زرد و نارنجی افزوده شده است.

مرگ یک شهروند کرد

بر اثر انفجار مین

مردی ۴۵ ساله به نام نادر بزرار در غرب ایران جاننش را در مرز مه‌ران بر اثر انفجار مین از دست داد. هزاران مین

کار نکرده از زمان جنگ هشت ساله ایران و عراق سالانه جان بسیاری از غیرنظامیان و اغلب کودکان می‌گیرد یا آنها را دچار نقص عضو می‌کند.

رفع تصرف ۱۵ هزار متر مربع از اراضی ملی دماوند

رئیس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان دماوند از رفع تصرف ۱۵ هزار متر مربع از اراضی ملی

این شهرستان واقع در پلاک خرمد خیرداد، جمشید جویباری افزود: تعدادی افراد سودجو با قصد سوءاستفاده از اراضی ملی اقدام به کاشت نهال‌های چندساله در این اراضی کرده بودند که با برخورد قانونی نیروهای یگان حفاظت منابع طبیعی این شهرستان مواجه شدند.

تشکیل صف طولیل تهیه آب شرب در سنندج!

کیفیت آب شرب سنندج از لحاظ طعم و بو با مشکل مواجه شده و مردم برای تأمین آب سالم به چشمه‌های اطراف این شهر روی آورده‌اند. طی یک سال اخیر وضعیت آب ذخیره پشت سد شلاق سنندج، به عنوان تنها منبع تأمین آب آشامیدنی این شهر به دلیل تغییرات شیمیایی و رشد جلبک‌ها در آن، تحت تأثیر قرار گرفته و موجب تغییر رنگ و بوی آب شده است.

رکورد شکنی گرمای زمستانه در تهران

رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی ضمن اشاره به رکورد شکنی

گرمای زمستانه در تهران گفت: در کل کشور طی بهمن ماه به ویژه نیمه دوم آن با افزایش قابل ملاحظه دما مواجه بوده ایم. احد وظیفه افزود: این افزایش دما طی بهمن ماه به ویژه نیمه دوم آن محسوس تر بوده است به طوری که طی نیمه دوم بهمن ماه، میانگین دمای هوادر کشور نسبت به بلند مدت خود حدود ۳ تا ۴ درجه سانتیگراد افزایش یافته است. میانگین دمای هوادر استان اردبیل ۶.۴ درجه سانتیگراد و در استان‌های زنجان و گیلان ۶.۳ درجه سانتیگراد نسبت به بلند مدت بیشتر شده است.

تهران و البرز، صدرنشین فهرست سفرهای جاده‌های هفته گذشته

به گزارش پلیس راهور در هفته گذشته ۱.۵ میلیون تردد روزانه وسایل نقلیه مختلف به صورت متوسط انجام شده که نسبت به هفته قبل از آن روند کاهشی داشته اما نسبت به سال گذشته با افزایش یک درصدی مواجه بوده است و در این میان خودروهایی تهران و البرز در این آمار صدرنشین بوده‌اند.

امسال بارها اخباری از دستگیری مدیران شهری به اتهامات مالی، رشوه و رانت خواری در بعضی از شهرهای کشور منتشر شد

و گاهی کار چنان بالا گرفت که در مواردی به انحلال شورای شهر و بلاتکلیفی شهرداری‌ها منجر نیز شد

نقصی وجود نداشت، قطعاً اینقدر شاهد تکرار تخلفات مالی در این نهادها نبودیم. طبق قانون، شوراهای شهر بر عملکرد شهرداری‌ها نظارت دارد، اما در برخی شهرها شاهد بودیم که شهرداری و شورای شهر، هر دو به عنوان متهم فساد مالی و در واقع به عنوان همدست با یکدیگر بازداشت شده‌اند. این کاملاً یک خلأ قانونی را روایت می‌کند».

نظارت ناکافی بر مدیریت شهری

اما در کنار مشکلاتی که قوانین فعلی در تکرار فسادهای مالی در شهرداری‌ها و شوراهای شهر دارند برخی معتقدند، نظارت‌های کافی بر این مجموعه‌ها وجود ندارد.

مرتضی رضوی زاده، کارشناس حوزه شهرداری در این باره می‌گوید: «اینطور نیست که فساد مالی در شهرداری‌ها یا شوراهای شهر، بیشتر از همه نهادها و سازمان‌ها باشد، مثلاً پرونده‌های فساد مالی در نهادهایی مثل بانک‌ها نیز کم نیست، به طور کلی، در هر حوزه‌ای که بازار مالی گسترده‌تری داشته باشد و امکان اختلاس و ارتشا بیشتر فراهم باشد، افزایش پرونده‌های فساد مالی هم دور از انتظار نیست. مثلاً در حوزه مسکن، شهرداری‌ها نفوذ زیادی دارند و می‌توانند کنترل زیادی بر ساخت و ساز شهری داشته باشند. در خیلی از حوزه‌ها غیر از مدیریت شهری، چنین امکان قدرت و نفوذی وجود ندارد. به همین دلیل هم باید نظارت شدیدتری بر عملکرد شهرداری‌ها و شوراهای شهر وجود داشته باشد که مثلاً تخلف مالی یک عضو شورا یا یک کارمند شهرداری، آبرو و اعتبار کل مجموعه را ببرد».

برخی کارشناسان حوزه شهری نیز دلیل بروز فساد مالی متعدد در شهرداری‌ها و شوراهای شهر را عمر کوتاه مدیریتی در این حوزه می‌دانند. برخی از مدیران حوزه شهری، تلاش می‌کنند که از عمر کوتاه مدیریتی خود برای جمع‌آوری مال نامشروع بهره ببرند و از ضعف نظارت‌ها، سوءاستفاده می‌کنند.

تعداد مغازه‌های محلی که تغییر تم داده‌اند زیاد نیست بلکه داخل همین مغازه‌ها نیز مشتری چندانی همانند سال‌های گذشته به چشم نمی‌خورد. فروشنده دیگری می‌گوید: «امسال تعداد مغازه‌ها به اندازه انگشتان دست هم نمی‌شود. یک سوم مشتریان سال گذشته را هم نداشتیم». این در حالی است که محدودیت‌های مربوط به کرونا نیز بسیاری را به سمت خرید از سایت‌ها و فضای مجازی کشانده تا خاطر ابتلا به بیماری را هم به جان نخرند.

تعداد مغازه‌های محلی که تغییر تم داده‌اند زیاد نیست بلکه داخل همین مغازه‌ها نیز مشتری چندانی همانند سال‌های گذشته به چشم نمی‌خورد. فروشنده دیگری می‌گوید: «امسال تعداد مغازه‌ها به اندازه انگشتان دست هم نمی‌شود. یک سوم مشتریان سال گذشته را هم نداشتیم». این در حالی است که محدودیت‌های مربوط به کرونا نیز بسیاری را به سمت خرید از سایت‌ها و فضای مجازی کشانده تا خاطر ابتلا به بیماری را هم به جان نخرند.

ولنتاین امسال؛ کرونازده و متأثر از گرانی‌ها

اما جدای از این خبر شاید بتوان گفت امسال کمتر می‌توان سراغی از برخورد‌های مداخله‌گرانه‌ای از این دست دید. هر چند به نظر می‌رسد شیوع کرونا و مشکلات اقتصادی کام مردم را چنان تلخ کرده که دیگر برای مقابله با بازار ولنتاین نیازی به مداخله نباشد. یکی از فروشندگان اجناس مربوط به روز ولنتاین در بازار در غرب تهران می‌گوید: «همه ساله با نزدیک شدن به اواخر بهمن ماه بازار فروش عروسک، شکلات، گل مصنوعی، جعبه کادو و... که همگی سرخ‌رنگ هستند داغ می‌شود. استقبال از سوسو خریداران به اندازه‌های است که همه ساله فروشندگان زیادی از صنف‌های مختلف به این صنف ورود کرده و به فروش این قبیل محصولات می‌پردازند. به طوری که به علت همین استقبالی که از سوی مشتریان بوده؛ حتی در مغازه‌های اطراف محل سکونت خود نیز شاهد تغییر دکوراسیون برخی از آنها و تغییر رنگ دکور و محصولات به رنگ قرمز هستیم».

به گفته او اما امسال گویا وضعیت اقتصادی روی این مناسبت نیز بی‌تاثیر نبوده و استقبال به میزان سال‌های گذشته نبوده است زیرا نه تنها به رنگ قرمز است که هر یک از آن‌ها با روبات‌ها و کاغذهای باریک رزق و برق‌دار تزئینی؛ توجه هر عابری را به سوی خود جلب می‌کند. در این میان البته گاهی خبرهایی از ممنوعیت‌ها و بگیر و ببندهایی هم در رسانه‌ها و فضای مجازی منتشر می‌شود که از جمله آن می‌توان به خبر ممنوعیت فروش یادکنک‌های قرمز در روزهای منتهی به ولنتاین سال گذشته اشاره کرد. امسال نیز دادستانی قم همچون سال‌های قبل به این مراسم ورود کرده است. به طوری که بنا بر اعلام روابط عمومی دادستانی قم، قرارگاه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی دادرسی قم با مروری و عرضه کنندگان نمادهای «شد فرهنگی همچون ولنتاین» برخورد می‌کند. بر اساس این گزارش پلمب از یک تاشش ماه واحدهای صنفی متخلف، در دستور کار مسئولین مربوطه قرار گرفته است. در این اعلام حتی از مردم خواسته شده در صورت مشاهده هر نوع هنجارشکنی در خصوص ترویج نمادهای ضد فرهنگی ولنتاین، مراتب را با قرارگاه دادرسی قم در میان بگذارند.

روز ۱۴ فوریه یا ۲۶ بهمن در بسیاری از کشورها به روز عشاق شهرت یافته است، اما هر ساله در ایران فراتر از این نام، خبرهایی از ممنوعیت‌های جدید برای محدود کردن این روز به گوش می‌رسد. روزی که به اعتقاد گروهی از افراد نسبتی یا فرهنگ ایرانی و اسلامی ندارد و نشانه رسوخ فرهنگ غرب در کشور است. هر چند امسال به نظر می‌رسد، زیر سایه شیوع کرونا و مشکلات اقتصادی نیروی انتظامی و دیگر نهادها حساسیت کمتری در مورد آن به خرج داده‌اند.

ولنتاین نه تنها در ایران بلکه چند سالی است در سراسر جهان فراگیر شده و افرادی از فرهنگ‌ها و مذاهب مختلف را گرد خود جمع کرده تا به بهانه این نام، به عزیزانشان ابراز عشق کنند و احياناً گل و شکلات و... هدیه دهند. در ایران نیز علیرغم محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در روزهای منتهی به اواخر بهمن، در گوشه گوشه شهرهای مختلف، از مغازه‌ها گرفته تا کنج پیاده‌روها و لابه‌لای ترافیک شهری تا چشم کار می‌کند مملو از وسایل تزئینی، یادکنک، عروسک، جعبه و حتی خوراکی‌هایی

گزارش